

Versnelde IQ-stijging

Dit is mijn allereerste redactioneel voor het *Nieuw Archief voor Wiskunde* en omdat ik pas kom kijken, heb ik er wat oude redactionelen van tien jaar terug bij gepakt. Wat daarin opvalt is de pessimistische ondertoon. Tien jaar geleden waren de studentenaantallen veel lager dan tegenwoordig. Opleidingen dreigden te verdwijnen, wiskunde stond onder druk. Hoe anders is het nu. De studentenaantallen stijgen, Nederlandse jongeren winnen goud op de wiskundeolympiade. De toekomst ligt er zonnig bij.

Het is niet helemaal duidelijk waarom wiskunde zo in de lift zit. Misschien heeft het te maken met het feit dat mensen steeds slimmer worden. Psychologen constateren al sinds jaar en dag dat het IQ toeneemt met 3 punten per decennium. Zo schuift onze intelligentie almaar dieper de staart van de normale verdeling in. De hersens draaien steeds sneller, de behoefte aan abstractie wordt steeds groter, vandaar dat er steeds meer wiskundestudenten bijkomen. Ik zeg maar wat.

Deze toename van 3 punten, een meer nauwkeurige schatting is 2,9, ligt hoger bij vrouwen dan bij mannen en verschilt van land tot land. Culturele verschillen spelen dus een rol en daarom lijkt het erop dat we de natuur een handje kunnen helpen. Waar kan dat beter dan in Nederland? In het midden van de negentiende eeuw waren wij Nederlanders nog de kleinste inwoners van Europa en nu, honderdvijftig jaar later, zijn wij het langste van de hele wereld. De oorzaak van deze bijzondere groei is niet echt bekend, maar wat zou het mooi zijn als wij met ons IQ hetzelfde zouden kunnen uithalen als met onze lichaamslengte. Cruciaal voor een dergelijke ontwikkeling is natuurlijk een uitgekiend onderwijsprogramma. In het buitenland zit men niet stil. Lisa Rougetet bericht in dit nummer over de Franse plannen om combinatorische speltheorie in te

voeren in het wiskundeonderwijs. Met name het spel Nim, maar ook een spelletje Tetris kan geen kwaad, zoals valt te lezen in de laudatio van Ken Ribet. Het is misschien een goed idee om een spelletjeshoek in te ruimen binnen ons nationale wiskundehuis.

Het juninummer van NAW schenkt traditioneel veel aandacht aan het NMC. Dit jaar is het niet anders. Naast de al genoemde laudatio en een verslag van het congres brengen we een uitgebreid interview met Brouwermedaillewinnaar Ken Ribet en de lezing van Jaap Korevaar, die 75 jaar lid is van het KWG en allerlei oude herinneringen ophaalt aan de hand van Tauberstellingen. Een andere grote bijdrage is het overzichtartikel over de betekenis van het werk van de Abelprijswinnaar van vorig jaar, Andrew Wiles. De column van Casper Alberts is weer scherp en actueel. Voordat hij mij op de vingers tikt vanwege de puntschatter 2,9 hierboven, haast ik mij om toe te voegen dat het 95 procent betrouwbaarheidsinterval gelijk is aan (2,3,3,5). Een nieuwe rubriek is 'Trip to the Proof', waarin een wiskundige verhaalt over de ontstaansgeschiedenis van een resultaat, in plaats van over het bewijs. De eerste bijdrage is van Ram Murty, die uitlegt hoe een intrigerende opmerking uit een artikel in de *Monthly* hem op het spoor zette van euclidische bewijzen van Dirichlets priemgetalstelling. Bijzonder instructief voor jonge wiskundigen. Laat dit nummer van NAW na lezing achter in de bibliotheek, of een andere openbare ruimte voor leergierigen. Dan kunnen meer mensen het lezen en zo werken we toe naar een versnelde stijging van ons nationaal IQ. ☞